

DOI <https://doi.org/10.32782/3041-1297/2026-1-32>

О. А. Сорочинська

Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4823-1089> – О. А. Сорочинська

✉ sorochynska-o@zu.edu.ua

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР

Анотація. Стаття присвячена аналізу нормативно-правових аспектів організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти (ЗДО) України в умовах системного реформування галузі. Об'єктом дослідження є освітній процес у ЗДО як цілісна система взаємодії дорослих і дітей, що розгортається в часі в межах визначених нормативних вимог. Проблема дослідження полягає в необхідності осмислення оновленої нормативно-правової бази дошкільної освіти та визначення її впливу на практику організації освітнього процесу в нових реаліях.

Метою статті є аналіз особливостей організації освітнього процесу в ЗДО та характеристика актуального нормативно-правового забезпечення як ресурсу його оптимізації.

У результаті дослідження охарактеризовано сутність поняття «освітній процес у ЗДО» та його основні складники. Систематизовано ключові нормативно-правові документи, що регламентують організацію освітнього процесу: Закон України «Про дошкільну освіту» (2024), Базовий компонент дошкільної освіти (2021), новий Державний стандарт дошкільної освіти (2025), листи МОН на 2025/2026 навчальні роки, Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку (2020). Розкрито нормативне регулювання інклюзивної освіти, дистанційного та змішаного навчання в умовах воєнного стану, режиму дня та рухової активності, планування освітнього процесу та впровадження обов'язкового навчання англійської мови для дітей старшого дошкільного віку.

Наукова новизна полягає в комплексному висвітленні актуального нормативно-правового забезпечення організації освітнього процесу в ЗДО з урахуванням новітнього законодавства 2024-2025 рр., зокрема нового Державного стандарту, що переорієнтовує освітній процес із виконання навчальних планів на досягнення конкретних результатів розвитку дитини за вісьмома освітніми напрямками.

Ключові слова: освітній процес, заклад дошкільної освіти, нормативно-правові документи, якість дошкільної освіти, інклюзивна освіта, Державний стандарт дошкільної освіти.

О. А. Sorochynska

Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr, Ukraine

EDUCATIONAL PROCESS IN A PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTION: REGULATORY AND LEGAL DIMENSION

Abstract. The article is devoted to the analysis of the regulatory and legal aspects of the organization of the educational process in preschool education institutions (PEI) of Ukraine in the context of systemic reform of the sector. The object of the study is the educational process in PEI as a holistic system of interaction between adults and children, which unfolds in time within the framework of certain regulatory requirements. The problem of the study is the need to understand the updated regulatory and legal framework of preschool education and determine its impact on the practice of organizing the educational process in new realities.

The purpose of the article is to analyze the features of the organization of the educational process in PEI and characterize the current regulatory and legal support as a resource for its optimization.

As a result of the study, the essence of the concept of “educational process in PEI” and its main components are characterized. Key regulatory documents regulating the organization of the educational process are

systematized: the Law of Ukraine "On Preschool Education" (2024), the Basic Component of Preschool Education (2021), the new State Standard of Preschool Education (2025), letters of the Ministry of Education and Science for the 2025/2026 academic years, the Concept of Education for Early and Preschool Children (2020). The regulatory regulation of inclusive education, distance and blended learning under martial law, the daily regimen and physical activity, planning of the educational process and the introduction of mandatory English language learning for children of senior preschool age are disclosed.

The scientific novelty lies in the comprehensive coverage of the current regulatory and legal support for the organization of the educational process in preschool education, taking into account the latest legislation for 2024-2025, in particular the new State Standard, which reorients the educational process from the implementation of curricula to the achievement of specific results of child development in eight educational areas.

Key words: educational process, preschool education institution, regulatory and legal documents, quality of preschool education, inclusive education, State Standard of Preschool Education.

Постановка проблеми. Запит суспільства на виховання особистості з розвиненими ключовими компетентностями зумовлює глибокі зміни в освіті, передусім у дошкільній як стартовій ланці системи неперервної освіти в Україні. Сучасний ЗДО функціонує на засадах гуманізації та демократизації, поєднуючи інституційне навчання з родинним вихованням й адаптуючи освітній процес до природних особливостей та індивідуальних можливостей кожної дитини. Якість освітнього процесу та вимоги до його організації закріплено в Концепції розвитку дошкільної освіти, Законах України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства» та інших актах. З огляду на пріоритетність дошкільної освіти та мінливість суспільно-політичних умов нормативно-правова база її функціонування постійно оновлюється. Водночас паралельно з нормативним регулюванням необхідна модернізація підготовки майбутніх педагогів, підвищення їхнього методичного рівня, стимулювання прагнення до самовдосконалення і впровадження інноваційних підходів до роботи з дітьми. Отже, завдання реформування дошкільної освіти потребують комплексного аналізу чинної нормативно-правової бази.

Аналіз основних досліджень і публікацій виявив, що теоретичні та організаційно-педагогічні засади освітнього процесу в ЗДО вивчали Н. Гавриш, І. Дичківська, К. Крутій, Т. Пантюк, Т. Поніманська та ін. Концептуальні основи дошкільної освіти розробляли Т. Богданова, Т. Корнилова, С. Кулачківська, К. Стрюк та ін. Порівняльний аналіз особливостей освітнього процесу в групах раннього віку ЗДО різних типів і центрах розвитку дитини здійснила Н. Гавриш.

Різні аспекти організації освітнього процесу в ЗДО досліджували А. Богуш, О. Добош, О. Кононко, К. Крутій, І. Луценко, І. Любченко, А. Микуліна, Т. Піроженко, Т. Степанова. Специфіку організації освітнього процесу в умовах воєнного стану проаналізувала О. Косенчук. Застосування методики ECERS-3 для оцінювання освітнього середовища ЗДО досліджувала Н. Тарнавська.

Рухову активність і руховий режим дітей дошкільного віку як невід'ємний складник освітнього процесу вивчали О. Богиніч, Е. Вільчковський, Н. Денисенко, Л. Карманова та ін. Питання здоров'язбережувального середовища й оптимізації рухової діяльності дошкільників розглядали О. Богиніч, Л. Гаращенко, Л. Загородня, Н. Левинєць та ін.

Нормативно-правові та організаційно-методичні засади інклюзивної освіти дітей у ЗДО висвітлено у дослідженнях А. Колупаєвої та О. Таранченко. Питання організації освітнього процесу для дітей із ООП в інклюзивних групах розробляли також Н. Софій, Ю. Найда, С. Литовченко та ін.

Освітнє та розвивальне середовище ЗДО як підґрунтя організації освітнього процесу досліджували Н. Гавриш, О. Кононко, К. Крутій, С. Кузьменко, Т. Поніманська. Технології проектування освітнього середовища розробляли О. Рейпольська, І. Гудим, І. Луценко та ін. Розвивальне середовище груп раннього віку вивчали Н. Гавриш, С. Васильєва, В. Рагозіна.

Метою статті є комплексний аналіз особливостей організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти та визначення актуального нормативно-правового забезпечення як ресурсу його оптимізації в умовах реформування галузі та нових суспільних реалій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нормативно-правову основу освітнього процесу в ЗДО становлять: Конституція України, Закони України, Постанови КМУ, листи та накази МОН, Базовий компонент дошкільної освіти / Державний стандарт дошкільної освіти, освітні програми, інструктивно-методичні рекомендації та ін. Сукупність цих документів спрямована на забезпечення повноцінного розвитку та навчання дітей дошкільного віку, набуття ними соціально значущих результатів – життєвих компетентностей і базових якостей у різноманітних видах діяльності. Зазначені нормативні акти закріплюють ключові пріоритети побудови освітнього процесу повзанні з урахуванням потреб та інтересів дитини, ролі та

власного досвіду дитини в специфічно дитячих видах діяльності, технологічним забезпеченням на засадах особистісно орієнтованого, компетентнісного, діяльнісного та інтегрованого підходів [4].

Освітній процес у ЗДО є цілісною системою взаємодії, що розгортається у часових межах певної системи, передбачає спільну діяльність дорослих і дітей та має виразний особистісно орієнтований характер. К. Крутій розглядає його як етап освіти, що цілеспрямовано забезпечує розвиток дитини через її активну життєдіяльність у спеціально створених умовах за педагогічного партнерства закладу і родини [7, с. 2-6]. Цей процес є багатовимірним явищем, що органічно поєднує розвиток, виховання та навчання дитини. Його характерними ознаками є ігрові та проблемно-навчальні ситуації, використання ІКТ, проєктна діяльність, інтеграція індивідуальних і групових форм роботи.

Важливим кроком у реформуванні галузі стало прийняття Закону України «Про дошкільну освіту» № 3788-IX (06.06.2024 р., набрав чинності з 01.01.2025 р.). Документ узгоджено із Законом «Про освіту», він орієнтований на формування безпечного, здорового й інклюзивного освітнього середовища та визначає стратегічні вектори розвитку дошкільної освіти від народження до передшкільного віку. Закон встановлює нові принципи державної політики з урахуванням євроінтеграційних пріоритетів та Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, розширює гарантії для дітей із ООП і дітей із ВПО-родин. Доповнено перелік організаційних форм: мінісадочки (3–5 дітей), мобільні заклади, центри педагогічного партнерства, сімейні садочки [3]. Розширено також форми здобуття освіти: очна, дистанційна, педагогічний патронаж, мережева та сімейна (домашня).

Ключовим складником сучасного освітнього процесу є інклюзивне навчання в ЗДО. Право дитини з ООП здобувати дошкільну освіту разом із однолітками в інклюзивній групі закріплено Постановою КМУ «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах освіти» від 15.09.2021 № 957 [11]. Для кожного такого вихованця розробляється індивідуальна програма розвитку, що окреслює цілі, методи та форми супроводу. Новий Закон «Про дошкільну освіту» (2024) суттєво посилив гарантії для дітей із ООП і дітей із ВПО-родин, зобов'язавши ЗДО створити для них доступне інклюзивне середовище [3].

Самостійним напрямом освітнього процесу для дітей старшого дошкільного віку стає навчання англійської мови. Закон України «Про дошкільну освіту» (2024) запроваджує обов'язкове вивчення англійської мови дітьми старшого дошкільного віку з 1 вересня 2026 року [3]. Методичним орієн-

тиром для педагогів слугує «Методичний порадник з питань навчання англійської мови в закладах дошкільної освіти» (лист МОН № 1.1/15776-24 від 30.08.2024) [8], що рекомендує ігрові, комунікативні та інтегровані форми роботи, адаптовані до вікових можливостей дітей 5–6 років.

Стратегічні орієнтири розвитку дошкільної освіти визначено також у Концепції освіти дітей раннього і дошкільного віку (2020). В її основу покладено розуміння освіти як соціокультурного феномену, пріоритет цінностей гуманізму, толерантності та соціальної відповідальності, а також особистісного, діяльнісного й компетентнісного підходів у межах дитиноцентрованої моделі. Концепція орієнтує на забезпечення якості й доступності освіти як умови сталого розвитку людського потенціалу та передбачає переорієнтацію освітнього процесу ЗДО на повноцінне включення дітей із ООП у дитяче середовище [13].

Сучасні дослідники активно долучаються до дискусії про модернізацію дошкільної освіти. О. Косенчук аналізує провідні тенденції вдосконалення освітнього процесу в ЗДО і обстоює думку, що він має будуватися на засадах компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного та інклюзивного підходів у дусі принципів дитиноцентризму, культуровідповідності та інтеграції. Авторка акцентує на необхідності оновлення нормативно-правової і методичної бази, а дієвим інструментом моніторингу якості вважає міжнародну методику Early Childhood Environment Rating Scale (ECERS-3) [6, с. 151-155].

Н. Гавриш визначає інтегративний підхід стратегічним пріоритетом дошкільної освіти, що забезпечує формування у дітей цілісного й системного сприйняття дійсності. Дослідниця переконана, що ця проблема вирішується через змістову та методичну інтеграцію освітнього процесу [1, с. 16-20]. Збагаченню освіти сприяють ігрова, проєктна, середовищна та інші моделі, побудовані на принципах пріоритету досвіду над інформуванням, партнерської взаємодії і діалогового спілкування [13].

Еволюцію підходів до дошкільної освіти відображено в оновленому Базовому компоненті (2021). За роки дії попередньої редакції (2012–2022 рр.) змінилися як типи ЗДО, так і концептуальні засади організації освітнього процесу [14]. Наступним кроком реформування стало затвердження нового Державного стандарту дошкільної освіти (постанова КМУ № 1557 від 26.11.2025 р., набирає чинності з 01.09.2027 р.) [2]. Документ розроблено відповідно до нового Закону «Про дошкільну освіту» та узгоджено з Європейською довідковою рамкою ключових компетентностей. Стандарт є основою

для розроблення освітніх програм і провадження освітнього процесу в ЗДО [2].

Новий Державний стандарт містить принципи новачі для організації освітнього процесу. По-перше, він визначає не зміст занять, а результати навчання і компетентності дитини – це змінює логіку планування: педагог самостійно обирає методи й форми для їх досягнення. По-друге, гра закріплена провідною діяльністю, що пронизує весь уклад ЗДО. По-третє, передбачено обов'язкову адаптацію програми до потреб кожного вихованця, що посилює вимоги до інклюзивного й індивідуально орієнтованого процесу. По-четверте, педагогічне партнерство з батьками набуває нормативного статусу: батьки зобов'язані сприяти досягненню дитиною результатів програми, а в разі сімейної форми освіти – забезпечити відповідність її рівня розвитку Стандарту. По-п'яте, розширено автономію ЗДО: заклад самостійно обирає або розробляє програму, що відкриває простір для проектного, STEM-орієнтованого та інших підходів. Таким чином, Стандарт переорієнтовує освітній процес із виконання навчальних планів на досягнення конкретних результатів розвитку дитини [2].

Щорічні листи МОН України конкретизують умови та пріоритети організації освітнього процесу. Лист № 1/17853-25 від 28.08.2025 р. «Щодо організації дошкільної освіти дітей у 2025/2026 навчальному році» містить рекомендації, зумовлені імплементацією нового Закону «Про дошкільну освіту». Пріоритетами визначено: безпечне й інклюзивне освітнє середовище, збереження психічного здоров'я, розвиток емоційного інтелекту і стресостійкості дітей, доступність та якість освіти незалежно від місця проживання. Особлива увага – дітям із ООП і дітям із постраждалих від війни родин, а також національно-патріотичному вихованню. Освітній процес може здійснюватися в очному або змішаному режимі; рекомендовано впровадження методики «Навчання в русі» для профілактики втоми і зміцнення здоров'я дітей.

В умовах збройної агресії освітній процес у ЗДО зазнав суттєвих змін. Лист МОН України № 1/3845-22 від 02.04.2022 «Рекомендації для працівників ЗДО на період дії воєнного стану» надав закладам право переходити на дистанційний або змішаний формат у разі призупинення роботи через бойові дії [12]. Інструментами є онлайн-консультування батьків, розміщення матеріалів на вебсайті та в месенджерах, асинхронні відеозаняття. Дистанційний формат не замінює безпосереднього спілкування дитини з педагогом, однак забезпечує неперервність освіти й підтримку сімей у кризових умовах [6].

Режим дня і рухова активність є обов'язковими складниками організації освітнього процесу в ЗДО. Вимоги до тривалості денного сну, прогулянок та фізичного навантаження встановлено Санітарним регламентом для закладів дошкільної освіти (Наказ МОЗ України від 24.03.2016 № 234 зі змінами). Режим дня структурує час дитини, чергуючи різні види діяльності, і є основою перспективного та поточного планування освітнього процесу.

Якість освітнього процесу зростає завдяки впровадженню оновлених комплексних освітніх програм. Наказом МОН України від 23.10.2021 № 1121 рекомендовано програму «Освіта та піклування / Education & Care Mr.Leader», відмінністю якої є застосування сучасних інноваційних технологій, спрямованих на гармонійний розвиток особистості й лідерського потенціалу дитини. Програму оснащено засобами моніторингу освітнього розвитку, орієнтованим щоденним плануванням, методично-дидактичними матеріалами та рекомендаціями для батьків. Передбачена можливість залучення батьків до самостійної організації навчання вдома, якщо дитина тимчасово не відвідує ЗДО.

Неодмінною умовою якісного освітнього процесу є його системне планування. Нормативним підґрунтям слугує інструктивно-методичний лист МОН «Про планування освітнього процесу в дошкільному навчальному закладі» (№ 1/9-434 від 01.10.2002) [26], а також наказ МОН від 20.04.2015 № 446 про граничне допустиме навчальне навантаження на дитину. Планування охоплює перспективний (рік, квартал, місяць) і поточний (календарний) рівні; форма документів затверджується педагогічною радою з урахуванням автономії закладу. Новий Державний стандарт (2025) переорієнтовує планування з формального розпису занять на проектування умов для досягнення результатів навчання за кожним із восьми освітніх напрямів [2].

Внутрішнє забезпечення якості освітнього процесу в ЗДО регулюється наказом МОН України № 407 від 04.03.2025 р. [9], який визначає структуру відповідної системи за чотирма напрямками: формування розвивального освітнього середовища; всебічний розвиток дитини та набуття нею соціального досвіду; фахова й загальна компетентність педагогів; ефективне управління закладом. Одним із вирішальних критеріїв якості освітнього процесу є рівень професійної майстерності педагога і керівника ЗДО. Вимоги до їхніх компетентностей – зокрема здатності проектувати розвивальне середовище, здійснювати педагогічний супровід дітей із урахуванням індивідуальних потреб і забезпечувати партнерську взаємодію з батьками – закріплено у професійних стандартах

«Вихователь закладу дошкільної освіти» та «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» [10]. Відповідність педагогів цим вимогам є неодмінною передумовою досягнення дітьми результатів, передбачених Державним стандартом дошкільної освіти.

Суттєвою новацією 2025 р. стало схвалення Концепції цифрової гігієни дітей дошкільного віку (розпорядження КМУ від 02.05.2025 р. № 432-р.) – відповідь на виклики цифровізації та зростання ролі гаджетів у житті дітей дошкільного віку. Документ орієнтований на виховання у дітей безпечного й усвідомленого ставлення до цифрових технологій через регулювання екранного часу, навчання правил цифрової безпеки та відповідну підготовку педагогів. Реалізація Концепції безпосередньо відобразиться на організації освітнього процесу: впровадження правил безпечного використання ІКТ, збалансування екранного й живого часу в розвивальному середовищі, партнерська співпраця з батьками у питаннях медіаграмотності дітей [5].

Висновки. Проведений аналіз підтверджує, що протягом 2020–2025 рр. в Україні сформовано оновлену нормативно-правову базу, яка системно трансформує організацію освітнього процесу в ЗДО. Її ядром є Закон України «Про дошкільну освіту» (2024), Державний стандарт (2025), що переорієнтовує освітній процес із виконання навчальних планів на досягнення конкретних результатів розвитку дитини, розширює автономію закладів і утворює партнерство з родиною. Нормативно врегульовано ключові аспекти організації освітнього процесу: інклюзивне навчання, дистанційний та змішаний формати в умовах воєнного стану, режим дня і рухову активність, планування, навчання англійської мови та цифрову гігієну. Якість освітнього процесу безпосередньо залежить від компетентності педагогів, що підтверджується запровадженням відповідних професійних стандартів.

Список літератури:

1. Гавриш Н.В. Інтеграційні процеси в системі дошкільної освіти. *Вісник Дніпропетровського університету економіки та права імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. 2011. № 1 (1). С. 16–20. URL: <https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2011/1/4.pdf>. (дата звернення: 20.01.2026).
2. Державний стандарт дошкільної освіти: постанова Кабінету Міністрів України № 1557 від 26.11.2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1557-2025-%D0%BF> (дата звернення: 15.02.2026).
3. Закон України «Про дошкільну освіту» № 3788-IX від 06.06.2024 р. Верховна Рада України.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20> (дата звернення: 17.01.2026).

4. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку. *Національна академія педагогічних наук України*. Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/12ta1d3vfwTtFhITpMTCJ-NO3SISU47Gd/view> (дата звернення: 05.02.2026).

5. Концепція цифрової гігієни дітей дошкільного віку: розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.05.2025 р. № 432-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393-2025-%D1%80> (дата звернення: 20.01.2026).

6. Косенчук О. Дошкільна освіта в Україні: нові реалії та перспективи. *Педагогічні науки*. 2022. №79. С. 151–155. DOI: <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2022.79.264675>

7. Крутій К., Гавриш Н., Новий закон України «Про освіту»: які зміни очікують на дошкільня? *Дошкільне виховання*. 2017. №11. С. 2–6.

8. Методичний порадище з питань навчання англійської мови в закладах дошкільної освіти: Лист МОН України № 1.1/15776-24 від 30.08.2024. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/66d/279/ca5/66d279ca546ac175200591.pdf> (дата звернення: 16.01.2026).

9. Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2021. № 1. URL: https://jmil.com.ua/files/dv_2021-1/dv2021-1_p11.pdf (дата звернення: 23.12.2025).

10. Наказ МОН Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» (19.10.2021). URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti> (дата звернення: 20.01.2026).

11. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF> (дата звернення: 18.01.2026).

12. Рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні: Лист МОН України № 1/3845-22 від 02.04.2022. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/624/97d/01c/62497d01cb73b691997819.pdf> (дата звернення: 20.01.2026).

13. Сисоєва С.О., Рейпольська О.Д. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку: новий погляд. *Вісник НАПН України*. 2020. № 2(1). DOI: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-1-2-2>

14. Стукалова Т. Г. Розвиток дошкільної освіти в Україні: нормативно-правовий аспект / Scientific Collection «InterConf», (94): with the Proceedings of the 5 th International Scientific and Practical Conference «Science, Education, Innovation: Topical Issues and Modern Aspects» (December 25-26, 2021). Tallinn, Estonia: Ühingu Teadus juhatus, 2021. P. 220–224.

References:

1. Havrysh, N. V. (2011). Intehratsiini protsesy v systemi doshkilnoi osvity [Integration processes in the system of preschool education]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu ekonomiky ta prava imeni Alfreda Nobelia. Seriya «Pedagogika i psykholohiia»*, 1(1), 16–20. Retrieved from: <https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2011/1/4.pdf> [in Ukrainian].
2. Derzhavnyi standart doshkilnoi osvity [State Standard of Preschool Education]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 1557 vid 26.11.2025. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1557-2025-%D0%BF> [in Ukrainian].
3. Zakon Ukrainy «Pro doshkilnu osvitu» № 3788-IX vid 06.06.2024 [Law of Ukraine «On Preschool Education»]. Verkhovna Rada Ukrainy. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20> [in Ukrainian].
4. Natsionalna akademiia pedagogichnykh nauk Ukrainy. (2020). *Kontseptsiiia osvity ditei rannoho ta doshkilnoho viku* [Concept of Education of Early and Preschool Age Children]. FOP Ferenets V. B. Retrieved from: <https://drive.google.com/file/d/12ta1d3vfwTtFhITpMTCJ-NO3SISU47Gd/view> [in Ukrainian].
5. Kontseptsiiia tsyfrovoyi hihiieny ditei doshkilnoho viku [Concept of Digital Hygiene for Preschool Children]: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 02.05.2025 p. № 432-p. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393-2025-%D1%80> [in Ukrainian].
6. Kosenchuk, O. (2022). Doshkilna osvita v Ukraini: novi realii ta perspektyvy [Preschool education in Ukraine: new realities and prospects]. *Pedagogichni nauky*, 79, 151–155. <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2022.79.264675> [in Ukrainian].
7. Krutii, K., & Havrysh, N. (2017). Novyi zakon Ukrainy «Pro osvitu»: yaki zminy ochikuiut na doshkillia? [The new Law of Ukraine «On Education»: what changes await preschool education?]. *Doshkilne vykhovannia*, 11, 2–6. [in Ukrainian].
8. Metodychnyi poradnyk z pytan navchannia anhliiskoi movy v zakladakh doshkilnoi osvity [Methodological guide on teaching English in preschool education institutions]: Lyst MON Ukrainy № 1.1/15776-24 vid 30.08.2024. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/66d/279/ca5/66d279ca546ac175200591.pdf> [in Ukrainian].
9. Metodychni rekomendatsii z pytan formuvannia vnutrishnoi systemy zabezpechennia yakosti osvity u zakladakh doshkilnoi osvity [Methodological recommendations on the formation of an internal quality assurance system in preschool education institutions]. (2021). *Doshkilne vykhovannia*, 1. Retrieved from: https://jmil.com.ua/files/dv_2021-1/dv2021-1_p11.pdf [in Ukrainian].
10. Nakaz MON «Pro zatverdzhennia profesiinoho standartu «Vykhovatel zakladu doshkilnoi osvity»» vid 19.10.2021 [Order of the Ministry of Education and Science «On approval of the professional standard «Educator of a preschool education institution»»]. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti> [in Ukrainian].
11. Poriadok orhanizatsii inkluzyvnoho navchannia u zakladakh osvity [Procedure for organizing inclusive education in educational institutions]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 15.09.2021 № 957. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF> [in Ukrainian].
12. Rekomendatsii dlia pratsivnykiv zakladiv doshkilnoi osvity na period dii voiennoho stanu v Ukraini [Recommendations for employees of preschool education institutions during martial law in Ukraine]: Lyst MON Ukrainy № 1/3845-22 vid 02.04.2022. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/624/97d/01c/62497d01cb73b691997819.pdf> [in Ukrainian].
13. Sysioieva, S. O., & Reipolska, O. D. (2020). Kontseptsiiia osvity ditei rannoho ta doshkilnoho viku: novyi pohliad [Concept of education of early and preschool age children: a new perspective]. *Visnyk NAPN Ukrainy*, 2(1). Retrieved from: <https://visnyk.naps.gov.ua> [in Ukrainian].
14. Stukalova, T. H. (2021). Rozvytok doshkilnoi osvity v Ukraini: normatyvno-pravovy aspekt [Development of preschool education in Ukraine: regulatory and legal aspect]. *Scientific Collection «InterConf» (94): Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Science, Education, Innovation: Topical Issues and Modern Aspects» (December 25–26, 2021)*. *Ühingu Teadus juhatus*, 220–224. [in Ukrainian].

© О. А. Сорочинська

Оглядова стаття

Дата першого надходження статті до видання: 20.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 14.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026